

ΕΣΤΙΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩΝ 1876

Βραβευθέντα ύπό τοῦ ἐν Παρισίοις Συλλόγου πρὸς ἑνίσχυσιν τῶν Ἑλληνικῶν σπουδῶν.

ἀξιωθὲν ἀργυροῦ μεταλλίου ἐν τῇ Ἐκθέσει τῆς

Δ' Ολυμπιάδος καὶ χαλκοῦ ἐν τῇ Παγκοσμίῳ Ἐκθέσει τοῦ 1889.

Τιμὴ συνδρομῆς ἑτησίας καὶ προπληρωτέας: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 8
διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. γρ. 10. — Τιμὴ φύλλου: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν
δρ. 0,20 διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. γρ. 0,20.

Διὰ καταχωρήσεις ἀγγελιῶν ἐν τῇ τελευταῖς σελιδῖς κτλ. γίνονται ἴδιαίτεραι
συμφωνίαι. — Γραφεῖον: δόδος Νομισματοκοπείου ἀριθ. 7 παρὰ τὴν
Διεύθυνσιν τῆς Ἀστυνομίας.

1895.

Ἐν Ἀθήναις, 12 Φεβρουαρίου.

Ἀριθ. 7.

Η ΚΟΡΚΥΡΑ

Μονάχη της μία μέρα
Στὸ πατρικὸ ποτάμι
Ἐπῆγε ἡ θυγατέρα
Τοῦ ξάστερου Ἀσωποῦ,
Δροσόλουτρο νὰ κάμη,
Γιὰ ζέστη ἀλωναριοῦ.

Αἰσθημ' ἀγνὸ τῆς δίνει
Ρόδου ἀναμμένο χρῶμα,
Μόδις νὰ πέσῃ ἀφίνη
Τὴν ἄσπρη φορεσιά,
Γυμνόνοντας τὸ σῶμα,
Ποῦ ἀστράφτει στὰ νερά.

Τόση φωτὸς μαγία
Θωρᾶμε καὶ στὴ Δύση,
Ἀνίσως ἀπὸ μία
Ροδάτη συγνεφίᾳ
‘Ο πῦλος, πρὸν βυθήσῃ,
Μᾶς δείχνεται ὁμπροστά.

Τὸ ρέμα ἡ κόρη σχίζει
Γοργὰ μαζί του πάει,
Ἀλλὰ μὲ μίας ποδίζει
Τὸ ἀθόλωτο νερό,
Καί, δίχως νὰ φυσάῃ,
Πέρα σπικόνει ἀφρό.

Τ' ἀφρόνερο, ποῦ ἀγάλια
Ζυγόνει καὶ τῆς βρέχει
Τοῦ χείλου τὰ κορδάλλια,
Τὰ χιόνια τοῦ κορυμοῦ,
Ταῖς θείαις γλυκάδαις ἔχει
Αθάνατου φιλοῦ.

Ἐκεῖθε ποῦ τὸ ρέμα
Ξάφνου εἶχε δρόμο ἀλλάξῃ
Μὲ ζαλισμένο βλέψυμα
Ξανοίγει ἀπὸ μακροὺ
Τοῦ Ἔννοσιγαίου τ' ἀμάξι,
Ποῦ κατ' αὐτήν δροῦ.

Τοῦ κάκου, φοβισμένη,
Τὴ γῆ νὰ ξαναπιάκῃ
Μὲ δύο πλεξιαὶς προφταίνει.
‘Ο Ἀθάνατος χτυπᾷ
Τὸ τρίδοντο καμάκι
Στὴν ἀκροποταμιά.

Τούτη, σπαρνῶντας, διώχνει
Τὴ νέα, καθὼς ἀράζει,
Καὶ ὁρμητικὰ τὴ σπρώχνει
‘Αγνάντια στὸ Θεό,
Ποῦ ὀλόθερομα φωνάζει:
Σὲ θέλω! — σὲ ἀγαπῶ!

Χρυσῆ μου! Ἀπ' ὅσαις ἔχουν
Στὰ οὐράνια κατοικία,
Ἡ μὲς τὸ πέλαο τρέχουν,
Ἡ ἀπάνου πνέουν στὴ γῆ,
Δὲ βρίσκεται κάμμια
Μὲ σὲ νὰ συγκριθῇ.

“Αν εἶνε, ωὶμέ, γραμμένο
Μὲ τοὺς θυντοὺς νὰ ζήσῃ,
Κοράσι ἀγαπημένο.
“Αν ὅπου κατοικῶ
Γιὰ πάντα νὰ βυθήσῃ
Δὲν εἶνε βολετό.

Στὸ πλούσιο θὰ σὲ πάω
Καὶ ὀλόφωτο ἀκρογιάλι
Τῆς χώρας, ποῦ ἀγαπάω
Πλέον ἀπὸ κάθε γῆ,
Γιατὶ τ' ἀγνά σου κάλλη
Θαρρῶ πῶς βλέπω ἐκεῖ.

Τὰ βλέπω σὰν ἡ μέρα
Στ' ὥραϊ νησὶ χαράζει.
Στὸ βραδυνό του αἰθέρα
Σὰν εἶνε ἀστροφεγγιά.
Στὴ γῆ ποῦ κρίνους βγάζει,
Στὸ κῦμα ποῦ γελᾶ.

Γελάει, καὶ θὰ ξυπνήσῃ
Μακρὺν στὸ πέλαο ζήλειας,
Εύθυνς ποῦ καθρεφτίσῃ
Ταὶς δύο σας ὁμοφιλίας,
Καὶ κράξῃ ἀκτίναις χίλιαις
Νὰ παίξουνε μὲ αὐταίς.

“Ελα! Στὸ μέρος, ὅπου
Ἡ γῆ δὲν περιμένει
Τὸν ἰδρωτα τοῦ κόπου,
Θὰ ιδῆς μὲ θαυμασμό,

Τ' ἄνθος κοντά νὰ βγαίνῃ,
Στὸν ωριμο καρπό.

Βουνὰ μὲ δίχως χιόνι,
Λιβάδια εύτυχισμένα,
Ποῦ θρέφουν τὸ λευκόνι,
Τὸ κλῆμα, τὴν ἐλιά,
Μοῦ φαίνεται ποὺ ἐσένα
Προσμένουν μοναχά.

Τὰ ποδητά τους μέρη
Ἐκεῖ ἀστοχοῦν οἱ ξένοι,
Γιατὶ ἀναπνέουν ἀέρι,
Γιατὶ πατοῦν μία γῆ,
Ὀποῦ μὲ μάγια δένει
Καὶ σῶμα καὶ ψυχή.

Δὲ θέλει ἀναζητήσῃς
Τὴν ἀκοίνη σου χώρα,
"Οταν καὶ σὺ ἀποζητήσῃς
Σὲ τέτοια κατοικιά.
Μὲ χίλια οὐράνια δῶρα,
Καὶ ἀγάπης εὔτυχιά.

'Ἐκεῖ μαργαριτάρια
Στοὺς πελαγῆδιους ἄμμους
Γιὰ τ' ἄσπρα σου ποδάρια
Θὰ σπέρνω βράδυ αὔγη,
Σὰ ζηλεμένους γάμους
Θὰ κάνωμε μαζί.

Διπλῆ μοῦ δίνουν βία
Τὰ λόγια ποὺ σου δέω.
Νὰ φύγωμε εἰνε κρεία,
Νὰ φύγωμε γοργά,
'Οπίσω, πλάσμα ώραιο,
Μη γύρης μία ματιά.

Στὸ ξένο περιγιάλι
Δροσάτην ἑβγῆκε ἡ κόρη,
Καὶ, ἀπὸ μίαν ἄκρη 'ς ἄλλη,
Αἰσθάνθηκαν ἔκει
Δέντρα, βλαστάρια, σπόροι,
Μαγάτικη πνοή.

Γιὰ χρόνους ὁ διαβάτης
Ἄλκούει πουργὸν καὶ βράδυ,
Βγαλμένο τ' ὄνομά της
'Απὸ τὰ κούνια νερά,
Σὲ ράχη, σὲ λαγκάδι,
Να ἥχολογάρι μακρυά.

Σβύνεται σταὶς αὔραις, ὅπου
Πετάει παρόμοιος ἥχος,
Καὶ τ' ὄνομα τοῦ τόπου,
'Εκεῖνο ποὺ παντοῦ
Είχε δοξάσῃ ὁ στίχος
Τοῦ ἀθάνατου Τυφλοῦ.

'Ο θεῖος ἐρωτεμένος
Τὴν Κόρκυρά του κράζει,
Καὶ τόσο μαγεμένος
Καθένας μένει ἔκει,
Ποῦ Κόρκυρα ὄνομάζει
Καὶ τ' ὄμορφο νησί.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ

6 Φεδοναριού

Λέντε ξέχετε βεβαίως καμμίαν ἀξιώσιν νὰ παρακολουθήσωμεν τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν κομμάτων εἰς τὰς ἐκλογικὰς αὐτῶν περιοδείας ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας τὸ ἔργον θὰ ἥτο τόσῳ κοπιῶδες,—ἄν λαβωμεν ὑπ' ὅψει τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας ἐν Ἑλλάδι,—καὶ πρὸς ἐπίμετρον τόσον ἄχαρι,—ἄν ἐνθυμηθῶμεν τὰς τόσας προσφωνήσεις καὶ τὰς ἀντιφωνήσεις,—ώστε εἶνε πολὺ προτιμώτερον νὰ παραπιθῶμεν αὐτοῦ. Ἐπίσης δὲν θὰ ξέχετε καμμίαν ἀξιώσιν νὰ ψηφίσθωμεν τὴν βροχήν καὶ τὸν βρόδορον τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, διὰ νὰ πάρωμεν τοὺς δρόμους καὶ νὰ περιγράψωμεν τὰ στερεότυπα καὶ στερεοτύπια ἀπὸ διπλώματα τῆς ἀθηναϊκῆς ἀποκροᾶς, τοὺς ἀνόστους καὶ ἀσημάντους προσωπιδοφόρους, τὰς μὲ στρυγμώδη φωνὴν ἔξαγγελλομένας εύφυολογίας τοῦ Φασούλη, τοὺς τολμηροὺς καὶ ἀχαλινώτους στίχους τῶν ἀπὸ κάρδου ποιητῶν, τὰς τόσον ἀρρενωπάς χορευτοίας τοῦ γαϊτανοῦ καὶ τὰ σκιρτήματα τῆς ἀνθρωποπόδου καμπλας, τὰ μόνα τέλος πάντων τὰ ὅποια δὲν στεροῦνται κάποιας ιδιορρύθμου κωμικῆς χάριτος. Ὁχι, πρὸς Θεοῦ· εἶνε τὰ θέματα, τὰ ὅποια ἔξηντλησαν τοὺς χρονογράφους, ἔξαντληνθέντας ὑπ' αὐτῶν τόσον, ώστε νὰ δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ἐν πάσῃ καθαρῇ συνειδήσει, ὅτι ὅχι πλέον οἱ αἰδονες, ἀλλὰ τὰ ἔτη ἀντιγράφουν ἄλληλα, ὡς δύναται τις νὰ πεισθῇ φυλλομετρῶν τοὺς τελευταίους τόμους οἰαςδηποτε ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδος.

'Αντι τούτων ἐπιθυμοῦμεν νὰ εἰπωμεν δλίγας λέξεις περὶ τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Παράσχου,—δηλαδὴ τοῦ ὑπὸ μελέτην ἀνδριάντος, διότι τὸ δνειρὸν αὐτὸ θάργησῃ πολὺ νὰ πραγματοποιηθῇ, καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα. Μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἦν γράφομεν, μόλις τριακοσίας δραχμάς ἀπέφερεν ὁ ἔρανος, τὸν ὅποιον ἐπροκάλεσεν ὑπὸ τοῦ κ. Διακοπούλου, τοῦ φίλου διευθυντοῦ τῆς «Νομικῆς» ριφθεῖσα τὸ πρῶτον ίδεα. Καὶ δημος ἔπρεπε νὰ εἶχον ὑπὸ συναχθῆ πολὺ περισσότερα χρήματα. Οι λατρεύοντες τὴν μνήμην τοῦ 'Αχιλλέως Παράσχου εἶνε τόσῳ πολυάριθμοι καὶ ἡ ἀνέγερσις ἀνδριάντος εἰς τὸν ἑθνικὸν ποιητῶν εἶνε φόρος σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης τόσον δίκαιος, ώστε μὰ τὴν ἀλήθειαν εἶνε νάπορη κανεὶς πᾶς τόσον δλίγοι ἔσπευσαν νὰ συνεισφέρουν ἢ νὰ ἐργασθοῦν συστηματικῶτερον ὑπὲρ τῆς πραγματοποιήσεως. 'Η «Εἰκονογραφημένη 'Εστία» ὀφ' οὐ ἔδωκε «καὶ η πτωχὴ αὐτὴ τὶς πενήντα της» κατὰ τὴν ἐκφραστὴν τῆς 'Ακροπόλεως, ἐδὴλωσεν ὅτι δέχεται καὶ τοὺς ἐράνους τῶν ἀπανταχοῦ αὐτῆς ἀναγνωστῶν παρὰ προσδοκιαν δημος κανεὶς, μέχρι σύμερον τούλαχιστον, δὲν ἔστειλε τὸν ὀδολόν του πρᾶγμα τὸ ὅποιον μᾶς κάμνει νὰ ἐρωτῶμεν: ἀν μεταξὺ τοῦ κύκλου τῶν ἀνεπτυγμένων καὶ φιλοπροόδων ἀναγνωστῶν φιλολογικοῦ πε-

ριδικοῦ, ὡς τὸ ιδικόν μας, ὁ Παράσχος δὲν ἔχει θαυμαστάς τόσον θεομούς, ὥστε εὐχαριστῶς νὰ δίδουν πέντε-δέκα δραχμάς, ἀν ὅχι περισσότεράς, ἐκ τοῦ ὑστερημάτος των, διὰ νὰ συντελεσθῇ ἐν ἔργον, μέλλον νὰ διαιωνίσῃ τὴν ἀγάπην των, εἰς ποιὸν ἄλλον κύκλον εἶνε δυνατὸν νὰ εὐθεοῦν τοιοῦτοι; μήπως μεταξὺ τῶν πολιτευομένων καὶ τῶν πολιτικούμανῶν, τοὺς όποιους ἀπορροφᾷ σύμερον ἡ ἐκλογικὴ φροντίς, ἡ μήπως μεταξὺ τῶν ἐπιστημόνων μας, οἱ περισσότεροι τῶν ὅποιων ἀγνοοῦν ἄν ύπαρχουν εἰς τὸν κόσμον ἄλλα βιβλία, ἐκτός ἐκείνων τὰ ὅποια τοῖς προσεπόρισαν τὸν διὰ τοῦ διπλώματος ἄρτον; Ἡ ἀπάντησις εἰς τοιαύτην ἀπογίαν δὲν θαπλάπιζε τοὺς ἀγαπῶντας τὴν ἐθνολογίκην ψυχολογίαν. 'Ο ἔρως τοῦ ορωμοῦ εἶνε τόσον θεομός, δόσον εἶνε ἰδανικός καὶ περιορίζεται εἰς λόγους: —ἐνθυμηθῆτε καὶ τὸν μακρότατον κατάλογον τῶν ἐπιταφίων ὄπτων, οἱ δοποὶοι ἐνυκτώθησαν ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ Παράσχου—ἄλλ' ἀμα πρόκειται νὰ ἐκδηλωθῇ ύλικώτερον, βασανίζεται τόσον καὶ διυλίζεται καὶ κριτικάρεται, ώστε ἀπὸ ἔρωτος θεομοῦ, καταντῷ ἔρως ψυχόδος, δηλαδὴ χωδίς δέχυμωρον καὶ περιφράσιν, ἀδιαφορία, ἡ περίφημος ἐκείνη νεοελληνικὴ ἀδιαφορία, κατὰ τῆς ὅποιας προσέκρουσε καὶ συνετρίβη σχεδόν πᾶσα ιδέα εὐγενής... Διὰ τοῦτο ἐν τῷ πολλαὶ χιλιάδες θαυμαστῶν τοῦ 'Αχιλλέως Παράσχου ύπαρχουν εἰς δόλον τὸ Πανελλήνιον, τόσοι δὲλγαί ἐκατοντάδες δραχμῶν θὰ συναχθοῦν ὑπὲρ τοῦ ἀνδριάντος του.

Καὶ δημος ὁ ἀνδριάς αὐτὸς πρέπει νὰ στηθῇ. 'Η πρωτεύουσα τῆς δόξης ἡ ὅποια ήρηνθη μέχρι τοῦδε μνημεῖον εἰς δύο δόξας, εἰς τὸν Σολωμὸν καὶ εἰς τὸν Βαλαρούτην, πρέπει νάναπλωσή την ἐλλειψιν, ἢ ἀνθέλετε, νὰ ἔχαγγισῃ τὸν ρύπον, ἀναστυλώνουσα εἰς μίαν τῶν πλατειῶν της ἐπισήμως τὴν προτομὴν τοῦ ποιητοῦ, ὁ ὅποιος προπαντὸς ὑπῆρχεν ἀθηναϊός. 'Αν μὲ τὸν καιρὸν πλησίον του στηθῶσι καὶ οἱ ἀνδριάντες τοῦ Σολωμοῦ καὶ τοῦ Βαλαρούτου, τόσῳ τὸ καλλίτερον ἄλλα καὶ τοῦτο νὰ μὴ γίνῃ, μόνος ὁ μαρμάρινος Παράσχος θὰ μαρτυρῇ εἰς τοὺς ἐπιγενούμενους καὶ εἰς τοὺς ξένους, ὅτι ἀν αἱ Αθῆναι τοῦ ΙΘ' αἰώνος δὲν ἐγνώριζαν πολὺ νὰ ἐκλέγουν, πέξευραν δημος νὰ τιμοῦν τοὺς ποιητάς.

Αὐτὸς ἂς χρησιμεύσῃ ὡς ἀπάντησις καὶ πρὸς τοὺς παρεξηγήσαντας ἐξ ἀμαθείας παχυλῆς τὰ τελευταῖα μας περὶ τοῦ Παράσχου ἄρθρα. Κατὰ τοῦτο εἰς κριτικὸς διαφέρει ἀπὸ τοὺς ἀκρίτους θαυμαστάς, ὅτι νὰ τιμῇ γνωρίζῃ μετὰ λόγου καὶ νὰ ἐκλέγῃ εἰς τὸ ἔργον δὲνός ποιητοῦ δὲν εύρισκε μόνον τὸ καλὸν ἄλλα καὶ τὸ κακόν, καὶ προπάντων ηξεύρει νὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς ἐννοοῦντας, διατί τοῦτο εἶνε καλὸν καὶ διατί ἐκεῖνο εἶνε κακόν.

Γρ. Ε.

